

CURS 1

Locul si rolul comertului in cadrul economiei nationale

1. Comertul. Concept. Continut. Functii si forme.

Comertul are un continut complex cu o dubla acceptiune:

- a) categorie economica - concept folosit in teorie;
- b) ramura a economiei nationale.

De asemenea, comertul reprezinta o *functie economica* (cumparare in vederea revanzarii) si o *profesiune*.

Sub aspect juridic, conceptul semnifica transferuri, schimburi din economie, instrainarea rezultatelor vanzarilor propriilor activitati si pentru a primi in contrapartida BANI.

Privite in interactiunea lor, ansamblul actelor de schimb formeaza circulatia marfurilor care cunoaste 2 forme:

1. circulatia cu ridicata – EN-GROS
2. circulatia cu amanuntul – EN-DETAIL

Comertul cuprinde in sensul de relatie economica actele de cumparare si vanzare de marfuri in scopul obtinerii de **profit**. Corespunzator celor 2 forme ale circulatiei vom avea:

1. comertul cu ridicata
2. comertul cu amanuntul

De asemenea, trebuie adaugata alimentatia publica.

Comertul este o componenta a pietei, iar sensul de comercial este dat de profit ca mobil al activitatii desfasurate.

1. Cumpararea de marfuri de la producatori sau colectori, in vederea revanzarii lor de catre prin intermediari sau utilizatorii finali;
2. Stocarea marfurilor in vederea asigurarii echilibrului intre cerere si oferta;
3. Fractionarea cantitatilor mari de marfuri livrate de producatori, asortarea loturilor si formarea sortimentelor comerciale, respectiv asigurarea partizilor de marfuri;
4. Transportul marfurilor catre zonele cele mai indepartate si izolate pentru a fi apoi vandute;
5. Crearea conditiilor de realizare efectiva actului de vanzare-cumparare;
6. Informarea consumatorilor si a intermediarilor, si in acest context;
7. Promovarea produselor prin diferite tehnici;
8. Cercetarea doleantelor consumatorilor, a cerintelor si nevoilor acestora;

Se observa ca este vorba de functii economice si functii sociale.

Comertul se prezinta sub 2 forme:

- **INTERIOR**
- **EXTERIOR**

2. Distributia – continut si functii. Tipologia circuitelor de distributie.

Prin natura actelor sale economice, comertul este asociat notiunii de distributie a marfurilor. Aceasta reprezinta ansamblul operatiunilor economice si tehnice care asigura trecerea bunurilor din sfera productiei in cea a consumului.

In acest context se poate vorbi de: - **distributie comerciala** (transferul tipului de proprietar)
- **distributie fizica** (logistica comerciala)

Distributia este un proces mult mai complex, mult mai larg decat miscarea marfurilor (deplasarea fizica).

Principalul rol al distributiei ramane acela de regularizare a miscarii bunurilor si serviciilor intre productie si consum satisfacerea nevoilor consumatorilor, furnizandu-le acestora o serie de servicii (produse diferite, posibilitatea de a alege, etc)

Funcțiile distributiei alcatuiesc un ansamblu interdependent format din:

- a) *schimbarea proprietatii, respectiv transferul dreptului*

- b) *deplasarea produselor de la producator la consumator prin intermediul activitatilor de transporturi, prin stocare, depozitare, manipulare, etalare si vanzare.*
- c) *Informarea si consilierea consumatorului*
- d) *Organizarea service-ului dupa vanzare.*
- e) *Finantarea unor operatiuni comerciale.*

In ceea ce priveste tipologia circuitelor de distributie, aceasta e generata de forma canalelor de distributie (traseul parcurs de marfuri de la producator la consumator). Notiunea de baza care se vehiculeaza in acest domeniu e aceea de dimensiune a canalului de distributie, respectiv lungime, latime (amploare) si adancime.

3. Sfera activitatilor si actelor de comert

Act de comert = activitate specializata in intermedierea schimbului de catre agentii economici (persoane fizice sau juridice).

Pentru a efectua acte de comert trebuie sa existe o serie de trasaturi, respectiv:

- Scopul activitatii sa fie profitul;
- O baza tehnico-materiala adecvata;
- O problematica comuna a pietei (cerere, oferta, negociere, publicitate);
- Probleme comune de gestiune a resurselor (pregatire profesionala, evidenta contabila).

Activitatea de comert se poate clasifica:

- in functie de destinatie:
 - bunuri de consum intermediar;
 - bunuri de consum final.
- dupa modul de insusire de catre agentii economici:
 - bunuri marfare,
 - bunuri nemarfare.

Activitatea de comert presupune in aval o activitate de productie, de distributie si de consum.

Sub aspectul actelor comerciale, activitatea de comercializare presupune servicii marfare si servicii nemarfare.

4. Statutul, obligatiile si prerogativele comerciantului

Comerciantul este reprezentat de acea persoana fizica sau juridica care exercita acte de comert si face din aceasta profesia sa obisnuita. Deci, pentru a fi comerciant, persoana in cauza trebuie sa indeplineasca cumulativ urmatoarele 3 conditii:

- ◆ Sa faca acte de comert in mod obisnuit, ceea ce implica repetabilitatea operatiunilor;
- ◆ Sa actioneze in **numele sau personal**;
- ◆ Sa transforme realizarea acestor acte in profesia sa de baza.

In obtinerea statutului de comerciant exista o serie de restrictii referitoare la: persoana comerciantului, respectiv incapacitatea sa (condamnare penala, alienati mintali, minori, persoane cazute dintr-o calitate de administrator) si incompatibilitate cu unele profesii (avocat, magistrat, militar, controlor financiar).

De asemenea, exista si restrictii referitoare la modul de organizare a diferitelor tipuri de comert:

- monopolul statului;
- necesitatea unor calificari.

In acelasi timp, profesiunea de comerciant presupune si o serie de obligatii referitoare la organizarea sistemului de relatii si a modului de desfasurare a activitatilor comerciale (evidenta, contabilitate, bilant), responsabilitati fiscale (taxe si impozite) si responsabilitati in calitate de patron (sa respecte regulile de igiena).

Calitatea de comerciant da nastere si la o serie de prerogative, drepturi, privilegii si avantaje (sa obtina pasaport de serviciu, de a beneficia de dreptul de aparare specific in cazul unor ..., dreptul de a alege

si a fi ales in cadrul Camerei de Comert si Industrie, dreptul de a beneficia de unele masuri speciale stabilite prin lege, dreptul de a inchiria un spatiu comercial.